

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ

ज्ञानगंगोत्री, गंगापूर धरणाजवळ, गोवर्धन,

नाशिक- ४२२ २२२

एम.ए. (विषय संप्रेषण) / एम.ए. (शैक्षणिक संप्रेषण) / एम.ए.
(दूर शिक्षण) / एम.कॉम. (विषय संप्रेषण)

(M31/M32/M33/M35)

Semester-III (सत्र तिसरे)

गृहपाठपुस्तिका

(सन 2018-2019)

गृहपाठ सोडवण्यासाठी विशेष सूचना

- (01) गृहपाठ हे अंतिम परीक्षेची तयारी व तुमच्या प्रगतीचे स्वयं-मूल्यमापन करण्याच्या दृष्टीने उपयोगी आहेत.
- (02) गृहपाठातील प्रत्येक प्रश्न व त्यांचे गुण प्रथम काळजीपूर्वक वाचा. पारिभाषिक संज्ञाचा अर्थ नीट समजून घ्या.
- (03) गृहपाठाशी संबंधित पुस्तक, अभ्यासक्रम, आशय व पाठयांश काळजीपूर्वक वाचवा.
- (04) गृहपाठातील प्रश्नांची उत्तरे ही पुस्तकामधील आशय, मुद्दे, मजकूर, जसेच्या तसा लिहू नका तर स्वतःच्या भाषेत लिहा. आवश्यक तेथे स्वतःचे मत मांडा.
- (05) हा शिक्षणक्रम पूर्ण केल्यानंतर मिळविलेले ज्ञान प्रत्यक्ष कार्य करताना तुम्ही कसे उपयोगात आणाल याचाही उल्लेख उत्तरात असावा. आवश्यक तेथे पुस्तकातील उदाहरणांबरोबरच पुस्तकाबाहेरील उदाहरणेदेखील नमूद करावेत.
- (06) गृहपाठ लिहिण्यासाठी फुलस्केप आकाराचे आखीव कागद वापरावेत. त्यावर खालीलप्रमाणे मचकूर लिहावा.

विद्यार्थ्याचे नाव-----	अभ्यासक्रम/विषय-----
कायम नोंदणी क्रमांक-----	गृहपाठ पूर्ण केल्याचा दिनांक-----
अभ्यासकेंद्राचे नाव व पत्ता -----	

मिळालेले गुण-----	एकूण गुण- 25
गृहपाठ परीक्षकाची स्वाक्षरी	

- (07) आखीव कागदाच्या/उत्तरपत्रिकेच्या प्रत्येक पानावर डावीकडे दीड इंच (4 सेमी) समास सोडून द्यावा. प्रत्येक प्रश्नाची उत्तरे स्वतंत्र पृष्ठावर लिहावेत. (संमंत्रक या जागेचा उपयोग शेरा/सूचना लिहिण्यासाठी करू शकतील.)
- (08) गृहपाठातील सर्व प्रश्नांची उत्तरे सुवाच्य अक्षरात लिहावीत. टंकलिखित/छापील उत्तर म्हणून स्वीकारण्यात येणार नाही.
- (09) गृहपाठ मिळालेले गुण व उपचारात्मक सूचनांसह तुम्हास संमंत्रक हे गृहपाठ तपासल्यानंतर परत करतील..
- (10) विद्यार्थ्यांना माहितीपुस्तकेतील सूचना व नियमांचे पालन करून गृहपाठ सादर करावा. विद्यापीठाशी पत्रव्यवहार करण्यापूर्वी प्रथम माहितीपुस्तकेतील नियम, सूचना वाचाव्यात व अभ्यासकेंद्रामार्फत पत्रव्यवहार करावा.
- (11) प्रत्येक गृहपाठ/स्वाध्याय हा वीस गुणांचा असून त्यातील प्रत्येक प्रश्न पाच गुणांचा आहे.

(डॉ. सज्जन थूल)

शिक्षणक्रम संयोजक, मूल्यमापन विभाग,
यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक

सत्र तिसरे (Semester-III) Year 2018-19

EDU515: प्रौढ व निरंतर शिक्षण (Adult and Continuing Education)

- (1) पाउलो फ्रेअरी यांची शिक्षणविषयक संकल्पना स्पष्ट करा.
Explain the concept of education given by Paulo Freire. (5गुण)
- (2) निरंतर शिक्षणातील अध्ययन अध्यापनाची तंत्रे स्पष्ट करा.
Explain the teaching learning techniques in continuing Education. (5गुण)
- (3) प्रौढांना मदत करण्यासाठी शिक्षकाच्या अंगी कोणते गुण असावे, ते लिहा.
Which qualities should have teacher's for helping the adults. (5गुण)
- (4) निरंतर शिक्षणाच्या अभ्यासक्रमांसाठी पूर्वनियोजनाची गरज स्पष्ट करा.
Explain the need of pre planning for Course of continuing Education. (5गुण)

EDU512- शिक्षणातील संज्ञापन प्रकार (Communication Modes in Education)

- (1) संज्ञापन चक्र ही संकल्पना आकृतिसह स्पष्ट करा.
Explain the concept of Communication cycle with figure. (5गुण)
- (2) परिसंवादाची कार्यपद्धती स्पष्ट करा.
Explain the methodology of symposium. (5गुण)
- (3) क्रमन्वित अध्ययनाचे प्रकार स्पष्ट करा.
Explain the types of programme learning. (5गुण)
- (4) द्विमार्गी प्रतिमानांचे महत्व स्पष्ट करा.
Explain the importance of 'two way model'. (5गुण)

EDU516: अनौपचारिक शिक्षण (Non Formal Education)

- (1) अनौपचारिक शिक्षणाची संकल्पना स्पष्ट करा.
Explain the concept of Non-Formal Education. (5गुण)
- (2) अनौपचारिक शिक्षण पद्धतीत मा. गांधीचे योगदान स्पष्ट करा.
Explain the contribution of mahatma Gandhi's on Non-Formal Education system. (5गुण)
- (3) अनौपचारिक शिक्षण पद्धतीची तंत्रे स्पष्ट करा.
Explain the techniques of Non-Formal Education. (5गुण)
- (4) अनौपचारिक शिक्षणपद्धतीतील मूल्यमापन पद्धती स्पष्ट करा. (5गुण)

Explain the Evaluation pattern in Non-Formal Education system.

GEN203 (E): Value Education (through eight habits)

- (1) Explain with examples of P/Pc balance in defining the effectiveness. (5 Marks)
- (2) Explain the difference between leadership and Management. (5 Marks)
- (3) Explain the four steps in developing the skill of emphatic listening. (5 Marks)
- (4) Describe the importance of synergy in business. (5 Marks)

GEN203(M): मूल्य शिक्षण

- (1) मूल्य शिक्षणाचा अर्थ सांगून मूल्य व शिक्षण ह्यांच्यातील परस्परसंबंध लिहा. (5गुण)
- (2) स्वतंत्र भारतातील मूल्यशिक्षणाचा आढावा थोडक्यात लिहा. (5गुण)
- (3) नैतिक मूल्यशिक्षणाची संकल्पना स्पष्ट करून नैतिक मूल्य रुजवणुकीची आवश्यकता लिहा. (5गुण)
- (4) मूल्यमापनाची गुणात्मक साधने सांगून निरीक्षण तंत्रातील पदनिश्चयन श्रेणीसाठी पाच प्रश्न तयार करा. (5गुण)

GEN204: Yoga Education योगा शिक्षण

- (1) योगा म्हणजे काय ? योगाचे महत्व लिहा. (5गुण)
What is Yoga? Write the importance of Yoga.
- (2) बहिरंग योग व अंतरंग योग उदाहरणासह स्पष्ट करा. (5गुण)
Explain with examples of external Yoga and Internal Yoga.
- (3) आहार म्हणजे काय ? आहाराची गरज स्पष्ट करा. (5गुण)
What is mean by Meal? Explain the need of Meal.
- (4) योग आणि मानसिक स्वास्थ्य यातील संबंध स्पष्ट करा. (5गुण)

Explain the relation between Yoga and Mental Health.